

Άρθρο 37

Χαρακτηρισμός και Γενικοί Όροι Χρήσης Αρτυμάτων

1. Αρτυματικές ύλες, γενικά νοούνται ύλες έντονης κατά κανόνα οσμής και γεύσης, που προστίθενται στα τρόφιμα με σκοπό να τους προσδώσουν ορισμένα ιδιάζοντα χαρακτηριστικά από άποψη οσμής και γεύσης, να βελτιώσουν τη γεύση τους και να τα κάνουν πιο εύληπτα. Στις αρτυματικές ύλες περιλαμβάνονται το αλάτι, το ξύδι, το κιτρικό και τρυγικό οξύ, η μαγιονέζα, τα κυρίως αρτύματα (κν. μπαχαρικά) και τα αιθέρια έλαια που λαμβάνονται με εκχύλιση ή απόσταξη και οι συνθετικές αρωματικές ύλες.
2. Η προσθήκη αρτυμάτων και αρωματικών ή αρτυματικών υλών, σε τρόφιμα, με σκοπό την κάλυψη αλλοιώσεων ή γενικά ακαταλληλότητας, αποτελεί πράξη επικίνδυνη για τη δημόσια υγεία και διώκεται σαν τέτοια.
3. Τα αρτύματα πρέπει να διατίθενται στην κατανάλωση στην πλήρη μορφολογική τους κατάσταση, εκτός αν στον ορισμό δηλώνεται ότι είναι σε μορφή σκόνης, οπότε επιτρέπεται η διάθεσή τους σε σκόνη.
4. Επιτρέπεται η εισαγωγή με σκοπό τη διάθεση στην κατανάλωση αυτούσιων αρτυμάτων σε σκόνη, συσκευασμένων κατάλληλα.⁽¹⁾⁽⁷⁾
Στις συσκευασίες αυτές θα αναγράφονται και ελληνικά όλες οι ενδείξεις που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις.
5. Τα αρτύματα σε σκόνη πρέπει να παρουσιάζουν μικροσκοπικά τα χαρακτηριστικά του αντίστοιχου συγκεκριμένου αρτύματος στην πλήρη μορφολογική του μορφή.
6. Επιτρέπεται η διάθεση στην κατανάλωση μιγμάτων αρτυμάτων μεταξύ τους καθώς και μιγμάτων αλατιού με διάφορα αρτύματα.
Στα μίγματα αυτά επιτρέπεται η προσθήκη ζαχάρων, φυτικών προϊόντων και εκχυλίσματος μαγιάς. Επίσης επιτρέπεται η παρουσία φωσφορικού ασβεστίου E341 ως τεχνολογικό βοήθημα ελεύθερης ροής σε μέγιστο ποσοστό 1%.⁽²⁾⁽⁵⁾
Τα μίγματα αρτυμάτων δεν επιτρέπεται να περιέχουν πρόσθετες χρωστικές ουσίες. Εξαιρούνται ορισμένα συγκεκριμένα μίγματα (π.χ. σκόνη curry, tandoori) των οποίων επιτρέπεται η χρήση με τις χρωστικές και τους όρους χρήσης του παραρτήματος V, μέρη 1 και 2 του άρθρου 35 του Κώδικα Τροφίμων.⁽³⁾
Στα μίγματα αρτυμάτων επιτρέπεται η χρήση πρόσθετων 1) Του παραρτήματος III συντηρητικά και αντιοξειδωτικά του άρθρου 33 του Κώδικα Τροφίμων: Σορβικά E200, E202, E203, βενζοϊκά E210, E211, E212, E213, εστέρες γαλλικού οξέος E310, E311, E312, ΒΗΑ E320, Εκχυλίσματα δενδρολίβανου E392⁽⁶⁾ και επιπλέον για τα αρτύματα με βάση χυμούς εσπεριδοειδών θειώδη E220, E221, E222, E223, E224, E226, E227, E228. 2) Του παραρτήματος IV του ίδιου άρθρου: Γλουταμινικά E620, E621, E622, E623, E624, E625, γουανυλικά E626, E627, E628, E629, ινοσινικά E630, E631, E632, E633, άλατα των 5' - ριβοζονουκλεοτιδίων E634, E635, Κοηjas E425, πυριτικά E551, E552, E553α, E553β, E554, E555, E556, E559, σύμφωνα κατά περίπτωση, με τους όρους του εν λόγω παραρτήματος.⁽⁵⁾
Μείγματα αρτυμάτων με αλάτι μπορεί να περιέχουν και πρόσθετα που επιτρέπονται στο αλάτι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του Κώδικα Τροφίμων.⁽⁴⁾
7. Απαγορεύεται αυστηρά η διάθεση στην κατανάλωση, χωρίς ειδική έγκριση ΑΧΣ, κάθε άλλου αρτύματος ή αρτυματικής ύλης, εκτός από αυτά που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο αυτό.
8. Οι οργανοληπτικοί χαρακτήρες των αρτυμάτων και αρτυματικών υλών γενικά πρέπει να είναι οι χαρακτηριστικοί κάθε είδους, απαλλαγμένοι από κάθε επίκτητη οσμή, ή γεύση, που προέρχεται από

ξένες προσμίξεις, τρόπο παρασκευής ή επεξεργασίας, κακή εναποθήκευση (καπνίλα, οσμή μούκλας) ή άλλα αίτια.

9. Απαγορεύεται αυστηρά και χαρακτηρίζεται ως νοθεία, η διάθεση στην κατανάλωση αρτυμάτων, από τα οποία με οποιοδήποτε τρόπο έχουν αφαιρεθεί μερικά ή ολικά, τα αιθέρια έλαια και γενικά οι ουσίες που προσδίδουν στο καθένα τις χαρακτηριστικές οργανοληπτικές του ιδιότητες, καθώς και η ανάμιξη τέτοιων προϊόντων με άλλα κανονικά του ίδιου είδους.

10. Με την επιφύλαξη των επί μέρους ειδικών διατάξεων, απαγορεύεται αυστηρά και χαρακτηρίζεται ως νοθεία η προσθήκη στα αρτύματα και τις αρτυματικές ύλες γενικά, οποιασδήποτε ξένης ουσίας, όπως μέρη του φυτού προέλευσης διαφορετικής από τις χαρακτηριστικές για το αντίστοιχο άρτυμα, μέρη φυτών διαφορετικών από το φυτό προέλευσης ή ύλες από αυτά, καθώς και αρωματικές ή χρωστικές ύλες ή διάφορες ανόργανες και οργανικές ουσίες, έστω και αβλαβείς.

Σε περίπτωση χρώσης αρτυμάτων και καρυκευμάτων αυτή γίνεται σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 35 του Κώδικα Τροφίμων.⁽³⁾

Στα διάφορα αρτύματα και καρυκεύματα επιτρέπεται, με την επιφύλαξη ειδικών επί μέρους διατάξεων, η προσθήκη, με τις ίδιες προϋποθέσεις των προσθέτων που αναφέρονται στη τέταρτη περίοδο της παραγράφου 6.⁽⁴⁾

11. Η δειγματοληψία και χημική εξέταση πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τις Γενικές Διατάξεις του παρόντα Κώδικα.

Ειδικότερα, η μακροσκοπική, μικροσκοπική και οργανοληπτική εξέταση καθώς και ο έλεγχος συστατικών, που δεν προβλέπονται στα σχετικά άρθρα αυθεντικά δείγματα και με βάση τα δεδομένα της ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας. Αν όμως προκύψουν υπόνοιες οποιασδήποτε αντικανονικότητας των εξεταζομένων δειγμάτων, πρέπει να προσδιορίζεται το αιθέριο έλαιο (και οι χαρακτηριστικές σταθερές του) ή όποιο άλλο χαρακτηριστικό συστατικό.

Παραπομπές

⁽¹⁾ Απόφ. ΑΧΣ 2/90, ΦΕΚ 417/Β/9.7.90 «Τροποπ. του εδαφ. θ' της παρ. 4 του άρθρου 37 του Κ. Τ. και κατάργηση και διαγραφή της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κ. Τ.».

⁽²⁾ Απόφ. ΑΧΣ 816/91, ΦΕΚ 959/Β/22.10.91 «Τροποποίηση του άρθρου 37 του Κ.Τ.».

⁽³⁾ Απόφ. ΑΧΣ 775/94, ΦΕΚ 702/Β/9.8.95 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ., σε εναρμόνιση με την Οδηγία 94/36/ΕΚ, για τις χρωστικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα».

⁽⁴⁾ Απόφ. ΑΧΣ 145/96, ΦΕΚ 485/Β/25. 6. 96 «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ., σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 95/2/Ε.Κ. του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, για τα πρόσθετα τροφίμων πλην χρωστικών και γλυκαντικών».

⁽⁵⁾ Απόφ ΑΧΣ 412/99, ΦΕΚ 1964/Β/1.11.99, «Τροποποίηση διατάξεων του Κ.Τ. σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 98/72/Ε.Κ.».

⁽⁶⁾ Απόφ. Α.Χ.Σ. 24/2011, ΦΕΚ 537/Β/6-4-2011 «Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΦΕΚ 788/Β/31-12-87) όπως ισχύει, σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2010/69/ΕΕ της Επιτροπής της 22ας Οκτωβρίου 2010 (ΕΕ L 279/23.10.2010) για την τροποποίηση των παραρτημάτων της οδηγίας 95/2/ΕΚ για τα πρόσθετα τροφίμων πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών».

⁽⁷⁾ Αποφ. Α.Χ.Σ. 197/2012, ΦΕΚ 2734/Β/2012, διορθ. 2984/Β/2012 «Κατάργηση των αποφάσεων του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου 3304/84 (ΦΕΚ 822/Β'/31.12.85) «αντικατάσταση της παραγράφου 4 του άρθρου 37 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών (ΦΕΚ 788/Β'/ 31.12.1987» και 281/87 (ΦΕΚ 249/Β'/19.5.1987) «έγκριση για διάθεση μπαχαρικών σε σκόνη» και την τροποποίηση του άρθρου 37 του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών»

